

A'

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 44.

Költ Bétsben, Sz. Iván Havának (Junius) 1-ső
napján 1802-dik Elztendőben.

Magyar Ország.

Posony Máj. 30-dikán. — Az Ország
Gyűlése' történeteinek folytatása. A' Május
22 dikén tartott ülésben felolvastatott az Ő Fel-
ségéhez intézett Repraesentáció, 's helybe ha-
gyódván, Nádor-Ispány Ő Királyi Hertzeg-
sége nevét alá írta. Azután égő gyertyát hoz-
tak, 's mindenek szeme láttára lepetsételték. A'
lepetsételt Repraesentatiót Nádor-Ispány Ő Kir.
Hertzegsége vette kezéhez, hogy Ő Felségének
által-adja. Két nap múlva ismét Ülés volt, a'
mellyben Korona Örök válásztódtak. Tudva
van, hogy az Országnek jussa vagyon, mind a'

F f f

Nádor Ispánynak, mind a' Korona Öröknek választására. Erre nézve mind az első, mind pedig a' második Korona Örök méltóságra, négy, rész szerént Kathólikus, rész szerént Protestáns Magnásokat candidált Ő Felsége. De az Ország Rendei újjakat nem választottak, hanem az Ő Felsége által, már ez előtt modo provisorio kinevezett Mélt. Bárány Splényi Jó'sef, és Gróf Almásy Pál Ő Excellenziajokat köz felkiáltásokkal megerősítették. A' Státusok', és Rendekek ezzel mutatott különös meglepedéseket mind a' ketten megköszönték szívre-ható ékes beszédekkel. Ezzel az Ország Rendei felkeltek, 's Ő Felsége palotájába mentek gyalog, a' hol Felséges Urunk csak hamar megjelent Királyi székében, 's az Ország Rendei által megerősített Korona Öröktől elfogadta a' hit letételt, melyet Gróf Pálffy Cancellarius Ő Excja fel szóval olvasott, 's a' két Méltóságok utánna mondták szóról szóra. Azzal vége szakadt ennek a' fényes ceremóniának, sok Vivát! kiáltások között. — Az Ország Rendei által kívánt szabad kereskede'sre nézve szükség volt Conferentziákat tartani, a' mellynél megjelentek az itt lévő Tagjain kívül a' Conferentziának, és a' Bétsből ide érkezett két Méltóságokon kívül, az Ország két Tábláinak Elöl-ülői is, a' Tanátskozások után készült-meg azután Ő Felségének kegyességgel tellyes Felelete (Resolutiója) melly a' tegnapi nap tartott Ülésben felolvastott, 's a' mellyet mi íme közlünk maga valóságában, a' mostani fél árkus Tódlékunkban.

Szebenből Május 19-dikén. Pázman Oglu

elfoglalta az úgy nevezett kis Oláh Országot az Ölt vize, 's Duna között. Midőn hozzá kezdett ezen elfoglaláshoz, három részre osztotta seregét; két része a' Dunán keresztül nyomuló Törököket verte vízfőz, a' harmadik része pedig seregének az említett tartomány Északi része felé egész az Ölt vizéig ment, fosztott, rablolt, 's pusztított. A' Kereskedők, 's úgy nevezett Bojárok elfutottak, 's rész szerént ide vették magokat, rész szerént pedig a' Moldva vize felé, Oláh Ország' nap keleti részébe. Pazman Oglu kedvez a' köz népnek. Mi itt Erdélyben nem sokát tartunk attól, hogy béüssön; mivel ha tsak legkissebbet ért is a' hadakozás mesterségéhez, által kell látni néki, hogy ide benyomulni annyit ténne, mint ha magát önként törbe ejtené. Azomban tsak ugyan mi is megéreztük azt, hogy kis Oláh Országot elfoglalta: mivel azóta nem hajtanak vágni való marhákat az említett tartományból hozzánk; és ez annak az oka, hogy a' hús ára mind itt, mind Kolosváron $4\frac{1}{2}$ krajtzára ment, melyet tsak kevéssel ez előtt $2\frac{1}{2}$, vagy legfeljebb 3 krajtzáron mérték. — Pazmán Oglu már két ízben is szerentsés próbákat tett a' Dunán a' Törökök ellen. A' kik őt személyessen ismerik, úgy írják-le, hogy középszerű természetű, 's egy kevéssé sovány ember; a' izeme héjja nagy, 's az alsó ajaka ki felé nyúlik, feketés, de nem nagy szakállá van, és mintegy 40 esztendőse. A' Törökök szokása ellen igen keveset ül, mély gondolkodású, 's képzelődésű.

Hulzas, 's úgy nevezett körönás taler elég van Oláh Országban, a' hol az ilyen pénzbol

F f f 2

álló száz forint 150-t ér, 's éppen ez az oka annak, hogy ott nagyobb bővségibe vagynak az emberek az említett pénz nemeinek, mint mi nálunk.

Olasz Ország.

Mediolánumból Május 10-dikén. Tegnap egy végezése tevődött közönségessé a' Kormány. széknek, melly az úgy nevezett praefecturák elintézéséről szól. Minden Osztályokban (departament) egy Elöl ülő, 's két Lieutenant, 's minden apróbb Osztályban egy al-praefectus lesz. Az Elölülők közül választódik egy 7 tagokból álló úgy nevezett praefectura Tanács, az Olonói, 's Renói Osztályokban. A' többi Osztályokban pedig ugyan ez a' Tanács öt személyekből fog állani. Minden Osztályban lesz még ezen kívül egy 21 személyekből álló Tanács, mellynek Tagjai az Előkelők által, az arra érdemes, 's kinevezett polgárok közül választanak. Ezen Tanács maga fog esztendőnként választani Tagokat azok helyett, a' kik belőle kilépnek. Midőn egyszer esztendőben öszve gyűl, a' lesz a' kötelessége, hogy a' Praefectusok eleibe terjessze azt, a' mit jónak itél, 's a' Tisztviselők számadását megvizsgálja.

Francia Ország.

Párisból Május 12-dikén. Ez a' kérdés, melly most a' Nemzet eleibe terjesztetett: valyon élete folytaig megmaradjon-e Bonapárté, főméltóságában? olyan kérdés, mellynek midőn

az eredetit akarjuk kitapogatni, nem lehet csak egyenesen a' Nemzet háládatosságánál megállapodni. Azt tagadni nem lehet, hogy a' közelebb múlt éltendőkben a' Nemzet, az első Konzul által közelített ahhoz a' kívánt naphoz, melyen a' békeség vízfíza tört, a' tíz éltendők alatt ide 's tova hanyattatott, 's mind a' belső, mind a' külső fegyverek által nyughatatlankodtatott Respublikába: de ő is megjutalmaztatta eléggé Bonapárté fáradozásait azon legfőbb hivatalnak reá való bízása által, mellynél nagyobb nem bírt. — Valamint a' magános emberekben lehet tapasztalni, hogy a' valaki eránt való jóindulat, sokszor határos a' hízelkedéssel: így van gyakran a' dolog egész Nemzetre nézve is. — Rend szerént a' győzedelmeket egy, vagy más hadi Vezér böltssességének szokták az emberek tulajdonítani, holott azokban, az időnek, környülállásoknak, szerentsének, nagy része van. Sokszor a' Históriákban csak egy gynek a' neve marad fel, 's a' mellet sok ezere, kiknek érdemeik a' Haza eránt megbetsülhetetlen, feledékenységbe maradnak. Gyakran csak nevet tserélnek a' Nemzetek, 's annak másféleképpen való hangzása által megtsalattatnak, 's oda mennek vízfíza, a' sok vér ontás után is, a' honnan elindultak.

Párisból Május 15. dikén. Tegnap egy számos polgárokból álló Deputátzió ment az első Konzulhoz, a' törvényhozó Tanács részéről. Vaublanc szóllott a' többi képiiben; a' kinek a' szavára ilyen formán felelt Bonapárté. „Olyan környülállások közt jutottam a' Respublika első

hívatálára, a' midőn azt mind a' külső, mind a' belső hadakozás emészttette. Most az egész Frantzia Ország polgári olyanok, mint egy Familiának tagjai. Tsak jelentsék akaratjokat ki egész bátorsággal, mingyárt bétellyesíttetik kívánságok. Már akár Konzul, akár polgár legyek, minden tekintetben tsak a' Respublika ditsősségeért, 's bődogságáért élek " — Chabot, a' Tribunátus tagjai között, a' következőket mondotta Bonapártéról: „jobban ismereti úgy mond az első Konzul a' ditsősséget, mint sem hogy vizsgálja éljen hatalmával, sőt azt, tsak a' nép bődogságára fogja fordítani. Igaz barátit, kik kereken kimondják az igazságot, megkülömbözteti a' hízkelkedőktől. Egy szóval azt fogja Bonapárté tselekedni, hogy emlékezete ditsősséges legyen, 's minden kissebbítés nélkül által mennyen a' maradék históriájába. Soha sem fogja magát úgy viselni, hogy rólla valaki azt mondhassa: az első Konzul tovább élt egy esztendővel, mint sem kellett, 's szükség lett volna."

Párisból Május 16-dikán. Különös híreket hallunk az eránt, hogy a' második, 's harmadik Konzulokra nézve nevezetes változás lenne. A' mi az eddig szokásban volt kineveztetéseket illeti, ezután az nem fog meglenni, 's Cambaceres, egész élete fogytáig a' törvényhozó Tanács, Lebrün pedig hasonlóképpen egész holtig a' Tribunátus Elöl ülőjivé fognak tétetni. Illyen formán tsak egy Konzul fog lenni Frantzia Országba, 's Bonapárté eléri azt, a' mit előre is lehetett gyanítani. —

Párisból Május 17-dikén. Leg-közelebb egy, minden részben nevezetes dolog megállítása forgott kérdésben a' Tribunátus előtt, melynek kitalálója úgy látszik maga Bonapárté. Egy úgy nevezett érdem sereg fog felállíttatni, melyben egy Igazgató Tanács, 's 17 Osztály lesz. Ezen sereg Tagjai lesznek mind azok, kik vitézségekkel, fegyvert nyertek katonai jutalomban. Azok is felvétetődhetnek ezen seregben, kik a' múlt hadakozás alatt nagy szolgálatot tettek a' Hazának, sőt azok is, kik a' Respublika fel tartására szükséges principiumokat hathatósan támogatták. Az igazgató Tanács 7 tagokból áll, tudniillik a' 3 Konzulokból, 's még ezeken kívül a' négy Tanácsból kiválasztott tagokból. Minden tagnak meg-kell esküdni betsületire, hogy magát a' Respublika szolgálatjára, határainak, törvényeinek, 's azok által megállított igazgatás formájának őltalmazására szenteli, hogy mind azt, a' mit az Okosság, Igasság, Törvények helybe hagynak minden eszközök által előmozdítani, azt pedig, melyek a' polgári szabadságnak, egyenlőségnek elrontására törekve, lerontani igyekezik. A' kik ezen seregben a' tett Tisztek között, a' felállítás után következő 10 esztendő alatt meghalnak, azoknak egy ötöd része helyébe a' következő háborúkban magokat érdemesekké teendőik között tettetik. A' békeséges időkben 25 esztendeig való katonai szolgálat kívántatik meg arra, hogy valaki ezen seregbe bévétessen, a' háborúban pedig felényi idő. A' kik pedig a' múlt háborúban magokat különösen megkülönböztették, 6, 7 esztendő is

elégséges bévétettetésekre. — Találunk a' Római Históriában olyan szakaszra, mellyben az Igazgatók, tzéljaiknak annál könnyebben leendő elérésére azon törekedtek, hogy a' katonák szívet magokhoz hajtsák. Tudva van, hogy mi következett abból.

Batava Respublika.

Hágából Május 6-dikán. A' Státus Tanács helybe hagyván az ezen Respublikában lévő 9 departamentomok igazgatására tzélozó törvényt, azt a' polgárok ítélet tétele által is akarja helybe hagyni. Azok, kik nem voksolnak, úgy tartanak, mintha benne megegyeznének. — Azon 9 felé is menő vélekedések között, mellyek a' departamentomok igazgatásáról voltak, az evődött fel, melly azt adja elő, hogy a' magános Olztályokban lévő hivatalok úgy intéztessenek, hogy az a' fő Hatalomnak az alacsonyítására ne legyen.

Amsterdamból Május 10-dikén. Bátor a' Revolúzió mondhatatlan sokba került is a' Respublikának, mindazáltal tsak ugyan nem fogyott ki egészen belső gazdasága, a' melly onnan is megtetfzik, hogy a' Kormányfőnek, mellynek 30 millióból álló költsönre volt szüksége, a' tethetős polgárok, 's gazdák, kereskedők, 50 milliót ajánlottak. A' mi pedig a' jövődöbéli kereskedést illeti, az, az eránt való reménységünk nem a' legjobb lábon áll: mivel, a' hering, 's tethal haláztatott, és így az abból bájövő hasznat a' múlt hadakozás ideje alatt az Anglusok tsak

nem egészen magokévá tettek. A' Fű szerfzám. mal való kereskedésünk, melly eddig olly sokat béhajtott, éppen nem virágozhat úgy, mint eddig. Vízfza jönnek ugyan a' Molukkai szigetek birtokunkba: de a' fűszerfzámok árának meghatározása nem mi tőlünk fog függeni: mivel az a-zokkal való kereskedésbe három Nemzetek fog-nak részt venni.

Hágából Május 11 dikén. A' most folyó Hónap vége felé fog kievezni egy 3000 ezerből álló hajós sereg Kapitány Clarisse vezérlése alatt a' Jóreménység foka felé. A' Fő Kommisszarius-is ki van már rendelve, hogy az írt kikötő helyet az Anglusoktól, a' szerént, a' mint a' kötött békesség hozza magával, a' Batava Respublika számára által vegye, 's az új Gubernátort Janssens-t, hivatalába beállítsa. — Brüsselben kihirdetődött az, hogy azok, kik ez előtt magoknak holmi templomokhoz, 's oltárokhoz tartozott készületeket, ruhákat, s' edényeket vet-tek, azokat ismét vízfza adni tartoznak.

Anglia,

Londonból Május 6 dikán. Szomorúan tapasztaljuk azon rendelés szoros bétellyesedését, mellynél fogva az Anglus portékáknak, a' Frantzia Respublikába való bévitele megtiltatik. Sok tiltott portékkal megterhelt hajóink, mellyek Frantzia Országba akartak evezni, kéntelenítették víz-fza fordúltni. — Az alsó Ház közelebbi gyűlésében, Windhám meghányta vetette szabadon a' kötött békesség következeit. Kiváltképpen a'

Kereskedésre nézve olly nevezetes Elba szigetén, nek a' Frantzia Respublika hatalma alá lett bortsáttatását, és Lovisiana által adását sürgette; 's azt igyekezett megmutatni, hogy Északi Amerika egészfén a' Frantzia Nemzet tetfzésétől függ. Olasz Országban, így szóllott továbbá Windhám, akkor támadt egy új Respublika, az alkudó hatalmasságok megegygyezése nélkül, midőn a' békesség előljáró tzikkelyei munkában voltak, 's Olasz Orzágnak azon része, melly eddig az Austriai Ház ellenségei ellen bástyául szolgált egy felől, a' Frantzia Respublika kezébe került. — Végezetre olly szembe tűnő a' Fr. Respublika Napnyugoti Indiában lévő ereje, hogy ha azt jól feltudtuk volna előre venni, illendő lett volna arról a' békesség előljáró tzikkelyeiben említést tenni, sőt illendő lett volna azt meghatározni."

Londonból Május 8-dikán. Az Anglus Nemzet híres orátori, vagy a' Státus dolgaiban jártas költés tudós tagjai, minden oldalról meghányják vetik, a' Frantziákkal kötött békességet. Most Elba, vagy Málta szigete állapotja tűnik szemekbe; majd ismét Louisiana, 's az egygyesült Amerikai Státusok' jövődöbéli politikai állapotja üt szeget a' fejekbe. Van dolgok a' Ministereknek az ellenvetésekre való felelettel: mivel ha tudják is a' Kabinétok külső 's belső állapotját; mindazáltal sokszor kéntelenítettnek minden előre való kézfület nélkül felelni; a' melly által gyakran ollyat szalasztanak ki szájokból, a' mi

iamét újabban ellen vetésre szolgált alkalmatosságot.

Londonból Május 9-dikén. Azon úgy nevezett Missionáriusok, kik a' Keresztyén Vallásnak terjesztésére, a' déli tengerre eveztek, reményelt előmenetellel végezték a' magokra vállalt kötelességet. Otahajta kies szigetében találtak olly Fejedelemre, ki a' Keresztyén Vallás bévételére, 's az Európai pallérozás ott leendő kiterjesztésére igen hajlandó volt. — Vajha a' fősvénység lelke nem elegyítené magát ezen nemes szándék előmozdítása közibe! Vajha az elmúlt idők szomorú példái megtanítanak az embereket, hogy az okok által lehet csak az igasságokat, a' szívekben fogatosan beplántálni, nem pedig az erő által!

Londonból Május 11-dikén. Nicholls mind a' kötöt békesség ellen kikölt, mind kiváltképpen Pitt Ministersége ellen, az Alsó ház közlelbbi ülésében. Nevezetes ez, a' mit a' többek között mondott. Az Északi Hatalmasságokkal való egygyet nem értés is (úgy mond) a' Ministerek nyakassága miatt esett: mivel nem akarták azt, hogy Málta szigete az Orosz hatalom alá menjen: holott az sokkal jobb lett volna, mint most, a' midőn az említett szigetbe Nápolyi katonák mennek be, 's vagy elébb vagy utóbb csak ugyan a' Frantziáké lesz Málta.

Mind azon tüzes beszédek is, mellyekkel az Alsó ház némelly Tagjai, a' vólt Minister Pitt tselekedeteibe gántoskodnak, nem elégségesek arra, hogy a' Nép, eránta való bizodalniát elveszesse. Midőn némellyek a' [Parlamentomban sértegetik Pittet, akkor, a' háládatos polgárok, 's kereskedők azon tanátskoznak, hogy néki oszlopot emeljenek, ki az Anglia kereskedését olly virágzóvá tette, hogy azt más Hatalmasságok is tsudálják. — Az a' híre, hogy Pitt ismét befogna lépni a' Ministeriumba.

Svétzia.

Stocholmból Május 1-ső napján. Különösen megérdemli a' figyelmetességet az, hogy ámbár a' Svétziai Király nem vólna a' Konstitúzió szerént köteles, hogy a' Státus költségeinek megvizsgálását a' Nép Küldöttjei eleibe terjeszse: mégis megengedi azt, hogy az Ország Rendei az efféle dolgokba ne tsak belé botsátkozhassanak, hanem azt is, hogy a' Finántziára nézve ejtett hibák megörvoslásáról, azoknak helyre hozásáról is gondoskodhassanak. Ennek lehet azt egyedül közfönni, hogy az Ország Rendei által talált, 's mingyárt munkába vett eszközök által a' Státus 13 millióból álló adóssága mindég alább alább szállítatik. Minden esztendőben más fél millió fordítódik egyenesen az említett adósság lefizeté-

sére, a' melly summa által nem tsak az Interesse telik ki a' közönséges adósságnak, hanem az egész kifizetendő summa is mindég jobban jobban fogy, 's mintegy 15 esztendő múlva egészízen kifizetődik. Azon bankó tzedulákból álló summa, mellynek kész pénzé való fordítását magokra vállalták a' Svétziai Rendek, 1801ben, mintegy 15-södfél millió tallérra ment. — Lehet mondani, hogy bizonyos tekintetben ez is a' Státus adósága: ámbár arról éppen nem úgy kell gondolkodni, mint azon adósságról, mellynek az interessét-is kell fizetni esztendőnként.

Mufzka Ország.

Péttersburgból Aprilis 23 dikán. A' tudományokat nagyra betsülő Orosz Császár, megvette a' Florentziai Hertzeg Strozzi azon nevezetes gyűjteményét, melly a' külömb-külobféle drága kövekre nézve igen sokat ér, 's ez által is kívánta a' Petersburgban lévő kövek gyűjteményét tökéletesebbé tenni.

Péttersburgból Aprilis 27-dikén. Mufzka Országban nem akarta megengedni még eddig a' Kormányfészék, hogy úgy nevezett közönséges lotteriák legyenek, mellyek más Országokban úgy nézettek, mint a' Státus jövedelmeinek gazdag kútfejei. Ellenben itt is számosak a' ma-

gános lottériák. — Három féle Theátrumok lesznek ezután itt tudniillik Olasz, Német, 's Muzsika, a' mellyben egyfzersmind, Frantzia darabokat is fognak jádzeni. A' Császári nagy Theatrumban tsupán Muzsika, 's Frantzia darabok jádzását lehet látni.

Elegyes Levelek.

Basileából Május 16 dikán. Egy Bernából, ezen hónap 13-dikán érkezett tudósítás szerént, a' zenebona letsendesedett a' Svajtzerek között, 's a' békételen párasztok lerakták fegyvereiket. Eleinte azt gondolták ezek, hogy a' Frantzia Respublika óltalmazza őket, a' Frantzia nemzeti szint kalapjuk mellé tuzték, 's azzal fenyegetödztek, hogy ők a' Frantziák alá adják magokat, ha a' Bernai Tanács nem tellyesíti akaratiójokat. De a' Frantzia Követ, hathatósan értékre adta, hogy ő néki magok viselések éppen nem tesszik, Generál Montrichard pedig sereget küldött ellenek.

Augsburgból Május 10 dikén. Ez előtt 11, leg-fellyebb 12 millióra ment a' Spanyol Ország lakosok száma. A' múlt elztendőben véghez ment számlálásból a' jött-ki, hogy most tsak 9 millió 300,000 lakosai vagynak, kik közzül a' Világi, 's más Papság 158,000 személyre megy.

— Vólt olyan idő, mellyben Spanyol Ország
tsak nem 20 millió lakosokkal ditsekedhetett.

Harmadszori Tudósítás.

A' mostani időkhöz képest, a' midőn a' köz-
zönséges igyekezet, a' mesterségeknek, és tudomá-
nyoknak nagyobb tökéletességére tzeloz, a' Bir-
kák, 's gyapjú nemesítése, melly minden Gazdá-
nak, különösen pedig a' Magyar Hazában lévő
Birtokosoknak nagy hasznára válik, különös fi-
gyelmetességet, 's vigyázást érdemel. Noha pe-
dig több jószágoknak Birtokosai, sok elztendő
elforgása alatt törekedtek ezen hasznos tziel elé-
résére: mindazáltal igyekezeteket, a' tagadhatat-
lan hasznót hajtó selyem gyapjújú kosoknak rit-
kasága, 's drágasága hátráltatta. Hogy tehát
ezen akadályok elháríttassanak, arra leg-jobb esz-
köz az, ha a' selyem gyapjújú kosoknak száma
szaporíttatik, 's azoknak az ára alább szállíttatik.
Ezen tekintetre nézve hírül adatik, hogy Nagy
Méltóságú Hertzeg Elzterházy, Szarvkő (Horn-
stein) nevű, ezen T. N. Sopron Vármegyében feke-
vő Uradalmában, melly Sopron Városán fellyül
a' Bétsi úttól két órányira fekszik, nem külöm-
ben T. Tólna Vármegyében lévő Ozorai Uradal-
mában ezen folyó elztendőben Szent Jakab Ha-

vának 1-ső napjától fogva, Mind Szent Havának végéig, 2500 darab legjobb fajta selyemi gyapjújú kosok, minden darab 15 Rh. forinton elfognak adattatni, 's kinek kinek szabad lesz az említett számból tetfzése szerént annyit kiválasztani, a' mennyire szüksége lesz. A' kik az említett kosokból venni szándékoznak, magokat, vagy Bétsben, a' Hertzegi Ház' Tifztartójánál, vagy Kismartonban az alább írt Gazdaság Igazgatójánál, akár pedig Ő Hertzegsége Uradalombéli Tifztartóinál jelenthetik. Költ Kismartonban Május 12-dikén 1802-ben.

Nagy Méltóságú Hertzeg
Eszterházy Uradalmainak
Gazdaság Igazgatója által.

T O L D A L É K

A' Magyar Hírmondónak, Juniusnak 1-ső napján 1802-dik Elztendőben költ árkusához.

*Sacrae Caes. Reg. et Ap. Majestatis
nomine benigne intimandum.*

Ex Repraesentatione Dominorum S. S. et O. O. Die 22-a cur. mensis et Anni erga Benignas Propositiones R. exhibita, Benigne intelligere dignabatur Sacra C. R. et A. Majestas:

I-mo Dominos S. S. et O. O. agnovisse; paternam Majestatis Suae Sacratissimae sollicitudinem, ad mentem Articuli 66, 1791 relate ad Hungaricas Legiones in Completo Statu conservandas directam esse, et ideo cum Benigno annutu R. opinionem Deputationis tam in sequelam, Legis hujus depromptam, quam et aliam de conscriptione Animarum velut arcto ad invicem nexu copulatam, quo celerius in Deliberationem sumtuos, atque in sensu praecitati articuli eum modum, qui Benignae intentioni Regiae satisficiat, substraturos esse, una vero necessarium pro hac consultatione Legionum Hungaricarum Statum desideravisse.

II do. De amplioribus Status publici necessitatibus, atque super eo intime convictos eosdem Dominos S. S. et O. O. quod Sua Majestas Sacratissima, nisi imperiosa exegisset necessitas, Contributionis auctionem desideratura nunquam fuisset, ac ideo sponte omnia facturos, ut salvis constitutionalibus Regni Legibus haec publici Status necessitas in 2,000,000 subsistens tegatur.

Devotam hanc Declarationem, per quam meritum Regiarum Propositionum singulari promittitudine, et consensione superarunt, Dni S. S. et

G g g

O. O. cum plena Regiae Complacentiae significati-
one suscepisse Suam Majestatem Sacratissimam, no-
vumque exinde atque luculentum erga se, Augustam-
que Domum fidelissimae adhaesionis accepisse Te-
stimonium, cujus pretium non tantum objecti, de quo
agitur gravitas, sed mira praesertim in conclu-
dendo celeritas adauget. — Hac praeterea cele-
ritate mutuam confirmatam esse fiduciam, ex qua
perennis in Regnum isthoc promanabit felicitas.

Ut proinde ad scopum Benignae Propositio-
nis in nexu Articuli 66: 1791 tanto certius, et
celerius perveniri posset, clementer in eo annue-
re dignatam esse Suam Majestatem Sacratissimam
ut Operata Regnicolaris Deputationis Completa-
tionis Hungaricarum Legionum, atque conscrip-
tionis animarum objectum elaborantis, sine con-
stabiliendae modalitatis, in subsidium vocentur,
hacque ratione in pertractationem assummi pos-
sint. — Reliqua autem ad Complanationem hu-
jus negotii requisita data, Suae Celsitudini R.
Archi Duci Palatino, Sua Majestas Sacratissima
communicabit.

Quantum autem factam Dominorum S. S. et
O. O. in 2000000 oblationem concernit, confidere
Suam Majestatem Sacratissimam, Dominos S. S.
et O. O. pari zelo, qua celeritate, in sensu Be-
nignarum Propositionum eatenus etiam responsum
suum exhibituros, ex quo Sua Majestas Sacratissi-
ma clare perspiciat, quid ex hac Summa, titu-
lo contributionis defigere, quantum item moderno
Salis pretio addere desiderent? Ut ita superatis
etiam quo ad modalitatem praevis B. Regiis Pro-
positionibus, ad ultiores Diaetales Tractatus,
passus fieri valeat.

Grata non minus est Suae Majestati Sacra-
tissimae de sublevanda contribuyente Plebe Domi-

norum S. S. et O. O. sollicitudo, et quemadmodum Sua ex parte lubens largitur, ut de faciliori modo providendae et inquarterisandae Stativantis et transennantis militiae, submovendisque hac in parte quibus vis excessibus, et abusibus, absque ullo nihilominus altissimi Aerari R. onere, postmodum ad mentem Articuli 67 1791. inmedium consulatur: ita confidit, in aequanimitate Dominorum S. S. et O. O. Sua Majestas Sacratissima, eosdem Dominos S. S. et O. O. alios etiam fontes adinventuros, ex quibus sublevamen salvis constitutionalibus Regni Legibus, in miseram hanc hominum Classem divite vena scaturiat.

Ratione cursus, et acceptationis monetae, 6. 12. et 24 xr. paterna cura prospexisse, jam Suam Majestatem Sacratissimam, ut damnum omni, qua fieri potest, modalitate antevertatur; norunt interim ipsi Domini SS. et OO. quantis impensis Aerarium R. sumptuoso, quod per Dei providentiam non pridem compositum est bello, fuerit aggravatum, quod quia gerendum erat, ne militi sua deessent stipendia, aut ab Haereditariis Ditionibus largiora exigantur subsidia, Fiantiae Regiae numerosiori hujus speciei monetae, atque Bancalium Schedarum exmissione sublevari debuerunt, nunc autem alma pace, faventibus Superis jam restituta, ea cura cumprimis occupat Suam Majestatem, quo abolitis praeviis monetis, et Schedarum etiam Bancalium numero quantum fieri potest sensim diminuto, moneta justae conventionis, et Ligae successive ad Cursum veniat. Quod vero petitam commercii Hungarici promotionem concernit, nihil magis alioquin in votis est Suae Majestati Sacratissimae,

quam illud omni, qua licet, et publici Status ratio de tempore in tempus admiserit, favoris accessione cumulare: ita in qualem cunque Regiae hujus intentionis Testimonium, jam nunc decrevisse Suam Majestatem Sacratissimam, ut fruges omnis generis terra et mari, in exterarum oras libere nunc statim evehi possint; priusquam autem de objecto momentosi hujus Commercialis negotii ulterior quaequam suscipi valeat consultatio, praevidetur magis determinata, et in Linea Commercii, ad specificum deducta, Dominorum SS. et OO. desideria vult intelligere, eadem altrefata Sua Majestas Sacratissima, postmodum ulteriorem suam Benignam editura Resolutionem.

In reliquo cum ipsimet Domini SS. et OO. sapienter pervideant, non omnia Deputationalia elaborata sub his Comitibus in pertractionem assummi posse, Sua Majestas Sacratissima pro meliore Justitiae administratione Coordinationem cum primis Fororum Judiciariorum, ad firmandum praeterea Nationis Creditum, quod Commercii primum et essentiale constituit vehiculum Codicem cambii mercantilem, tum orphanalis substantiae pertractionem, et ex projecto Legum Civilium, nonnullas Leges Civiles, quarum provisio magis necessaria fore videbitur, subpraesentibus Comitibus superata habere desiderat. Quaecumque Domini SS. et OO. si pro Dignitate pertractaverint, de Sua Majestate Sacratissima, et Patria optime merebuntur; firmata namque securitate tam externa, quam et auctis Aëri viribus, constabilito insuper Nationis Credito, et Justitiae administratione, quae Basis est Civilis Societatis, celeriore et compendiosiore redita, summum felicitati publicae addent praesidium. In reliquo summe facta Sua Majestas Sa-

cratissima, iisdem Dominis SS. et OO. Regni Gratia Sua Caesareo Regia Clementissime, ac jugiter propensa manet. Per Sacram Caesaream et R. A. Majestatem Posonii die 28. Maji 1802. Ignatius Almássy m. p.

Felséges Urunk ezen kegyelmes Válasza, melyet az Ország Rendei Repraesentatiójára Majus 28-dikán adni méltóztatott, Magyarúl így következik.

Az Ország Rendeinek azon Repraesentációjából, melyet a' most folyó éltendőben, Május 22-dikén a' Királyi Propositionokra feleletül benyújtottak a' Státusok, méltóztatott Ő Felsége megérteni:

1.) Hogy az Ország Rendei által látják, hogy Ő Felségének, a' Magyar Regementek tellyes számmal való lételére tzelőző gondoskodása, meg-egygyez az 1791 dikben megállított 66-dik. tzik-kellyel, és hogy épen ezen okra nézve Ő Felsége kegyelmes meg-egygyezésével, fel-fogják venni az Ország Rendei a' tanátskozásra, a' Deputatzióknak éppen az említett tzikkelyhez intézett vélekedését, 's tanátskozni fognak a' lelkek számba vételéről is, még pedig olyan móddal, melly Ő Felsége kegyelmes tzeljaival meg-egygyez. Hogy pedig az Ország Rendei tanátskozhassanak, a' Magyar Regementek tellyes számmal leendő feltartásáról, e' végre szükségesnek ítélték azoknak mostani állapotját megtudni.

2.) Megértette azt is, hogy az Ország Rendei megvagynak arról győztetve, hogy nem akarta volna Ő Felsége az adó nevelését, ha azt a' múlhatatlan szükség nem kívánta volna, és hogy éppen ezért azt akarják az Ország Rendei, hogy a' Státus közönséges szüksége,

mindazáltal az Ország fundamentomos törvényeinek megsértődése nélkül, 2 millió forintból álló adó által pótoltsasson.

Az Ország Rendeinek ezen szíves magok ki nyilatkoztatását, melly által a' Királyi Propositiókban foglalt kívánságoknak olly kéfzen, 's meg egygyezőleg eleget tettek, Ő Felsége Királyi meglegedésével vette, és ez által szembe tűnő bizonyosságát tapasztalta annak, melly hűségesen ragaszkodnak az Ország Rendei mind Ő Felségéhez, mind Királyi Házához. Neveli ezen jó indulatnak betsét, nem tsak a' tanátskozásra elő terjesztett dolog fontossága, hanem a' végre hajtásban való különös gyorsaság is. Ez által a' költsönös bizodalom meg-erősítődött, mellyből az Országra állandó bódogság fog hárulni.

Hogy a' Királyi Propositióknak tzélja, az 1791 dik esztendőben megállított 66-dik tikkely szerént annál bizonyosabban, 's hamarébb véghez menjen; méltóztatott Ő Felsége abban kegyelmesen megegyyezni, hogy a' múlt Ország Gyűlése által kirendelt Deputátciónak, a' katonák tellyes számmal való feltartására, 's a' lelkek számba vételére kidolgozott munkája, a' most ezen részbe megállítandó mód kitalálására, felvétessen. A' több ide megkívántató intézeteket pedig közleni fogja Ő Felsége az Ország Nádor-Ispányával, Ő Királyi Hertzegségével.

A' mi pedig az Ország Rendei által tett 2 millió forintból álló ajánlást illeti, reményli Ő Felsége azt, hogy szinte olly buzgósággal, mint gyorsasággal, ki fogják jelenteni azon feleleteket, mellyből Ő Felsége megérthesse, hogy mennyit kívánnak, hogy a' meghatározott summából mint adó kivettessen, 's a' só mostani ára mennyivel viessen fellyebb? hogy így a' mó-

dok kitalálása által is elég tevődven a' Királyi Propositionoknak, az Ország Gyűlésére tartozó több dol'gokról leendő tanácskozásra lehessen által menni.

Igen kedvesen veszi Ő Felsége, az Ország Rendeinek, a' tereh-vivő nép könnyebítésére tételőző gondoskodását is, és a' mint a' maga részéről megengedi, hogy mind az egy helyben lévő, mind a' másuva szállítandó katonaság tartásáról, bélfállításáról, 's minden e' részben megtörténhető viszsa éléseknek, a' Királyi Ærarium sérelme nélkül leendő elhárításáról, az 1791-dik esztendőbeli 67 dik Artikulus ereje szerint tanácskozzanak az Ország Rendei: úgy bizik Ő Felsége a' Rendei egyenes lelkiségébe az eránt is, hogy azon kút fejeket is fel fogják találni, melyből a' fundamentomos törvények megsértődése nélkül könnyedség fog hárulni a' szegénységre.

A' mi a' 6. 12. 's 24. krajtzárosokat illeti, Atyai módon gondoskodott Ő Felsége, hogy az ebből származható kárnak minden lehető módon elei vevődjön. Tudják azomban az Ország Rendei, hogy a' Királyi Ærarium mennyi költség-gel terheltetett, a' most múlt hadakozásban, a' melyet mivel folytatni kellett, tehát hogy a' katonaság, zsóldjára nézve szükségét ne szenvedjen, vagy hogy Ő Felsége Örökös Tartományai nagyobb s' több segítség adása által ne terheltessenek, a' Királyi Finántzián, a' Bankó-tzédulák, 's az említett nemű pénzek nagyobb számmal való kibotsátása által kellett segíteni. Most pedig már a' midőn az áldott békesség helyre állott, arról gondoskodik Ő Felsége, hogy az említett pénz nemei eltöröltetvén, 's a' Bankó-tzédulák száma, a' mennyire lehet megkissebbítettvén, jó féle Conventziós pénz jöjjön folyamatba.

A' mi pedig a' Magyar Országí kereskedés előmozdítását illeti, semmit sem óhajt Ő Felsége jobban, mint azt, a' mennyibe a' Státus állapotja időről időre megengedi, gyarapítani. A' honnan ezen Királyi tzieljának, avagy tsak valamennyire leendő meg-bizonyítására is, elvégezte Ő Felsége, hogy minden féle életet, gabonát, szárazon vízen kilehessen vinni a' külső tartományokba. Minekelötte pedig a' kereskedésbeli fontos tárgyról tovább lehetne tanátskozni az Ország Rendeinek, a' melly által a' kereskedésbeli magános esetek is meglennének határozva: Ő Felsége előre az Ország Rendei kívánságait akarja megtudni, 's azután fogja bővebben kijelenteni akarattját.

Magok által látják az Ország Rendei, hogy nem lehet, a' Deputatzió minden munkájit a' tanátskozásra, ezen mostani Ország Gyűlésében felvenni, a' honnan azt kívánja Ő Felsége, hogy az Igasság jobban leendő kiszolgáltatására, a' Törvényfrékek szedettessenek rendbe, a' Nemzet hitelének (credit) megerősítésére pedig, mellyet Ő Felsége a' kereskedés leg-hathatósabb eszközünek tart, a' kereskedésbeli tserére meg-kivántató könyv készítettessen, az Arvák részére tartozó dolgok elvégeztessenek, 's a' polgári törvényekben, némelly szükségesebb változások tétessenek. A' melly dolgokat, ha az Ország Rendei azoknak fontosságához képest elvégeznek, mind Ő Felsége, mind a' Haza eránt érdemesekké fogják magokat tenni: mivel a' külső bátorság megerősítése, az Ærarium szükségei kipótolása, a' Nemzet hitele felállítása, az Igasság kiszolgáltatásának, (melly fundamentoma a' polgári Társaságoknak) rövidebbé való tétele által, a' közönséges boldogság nagyon előmozdittatik.